

"Space X" misiju komandēs igauņu izcelsmes astronaute

Privātā uzņēmuma "Space X" kosmosa kuģi "Dragon", kam šoruden jānogādā četri astronauti Starptautiskajā kosmosa stacijā (SKS), komandēs igauņu izcelsmes astronaute Nikola Aunapu-Manna, vēsta tīmekļa žurnāls "Estonian World".

Aunapu-Mannas pirmais lidojums uz SKS ar pilotējamo kosmosa kuģi "Space X Crew-5 Dragon" paredzēts 29. septembrī.

Viņas vadītājā komandā būs arī ASV astronauts Džošs Kasada, japāņu astronauts Koiči Vakata un krievu kosmonaute Anna Kikina.

Aunapu-Manna ir ASV jūras kājnieku pulkvežleitnante.

1999. gadā viņa beigusi ASV Karaflores akadēmiju, bet 2001. gadā ieguvusi Stenforda Universitātes grādu inženierzinātnēs.

Viņa piedalījies divās kaujas misijās Irākā un Afganistānā, kur, pilotējot iznīcinātāju "F/A-18s", veikusi 47 kaujas lidojumus.

Kopumā viņa gaisā pavadījusi 2500 stundas, pilotējot 25 tipu lidmašīnas, un veikusi 200 nosēšanās uz aviācijas bāzes kuģa.

2013. gadā viņa bija viena no astoņiem kandidātiem, kuri tika atlasīti no vairāk nekā 6800 pretendentiem uz NASA astronautu apmācībām, un vēlāk

ASV Nacionālā Aeronautikas un kosmosa pārvalde paziņoja, ka Aunapu-Manna varētu būt starp pirmajiem astronautiem, kas dosies misijā uz Marsu.

Aunapu-Mannas vectēvs pa tēva līniju Helmuta Aunapu emigrēja no Igaunijas pagājušā gadsimta divdesmitajos gados un galu galā apmetās uz dzīvi ASV. Otrā pasaules kara laikā viņš dienēja ASV armijas sapieru daļās, uzdienējoties līdz pulkvežleitnanta pakāpei.

Tomēr Nikola savu vectēvu nekad nav redzējusi, jo viņš mira, kad viņas tēvs Hovards bija tikai 11 gadus vecs.

Aunapu-Manna 2020. gadā

intervijā laikrakstam "Postimes" atzinusi, ka viņa neko daudz nezina par savām igauņu saknēm.

Līdz šim viņa nav bijusi arī Igaunijā, taču izteikusies, ka varētu apmeklēt sava vectēva dzimteni pēc atgriešanās no SKS.

Viņa būs pirmā igauņu izcelsmes astronaute, kas devusies kosmosā. Taču pirms viņas kosmosā pabijusi vēl viena igauņu izcelsmes persona. 2021. gadā lidojumu uz SKS veica krievu aktrise Jūlija Peresiļda, kuras igauņu vecvecākus komunistiskais okupācijas režīms savulaik deportēja uz PSRS.▶

ĪSUMĀ

Polija parakstījusi līgumu par Dienvidkorejā ražotu tanku un haubiču iegādi 5,8 miljardu ASV dolāru vērtībā. Līgums paredz, ka Polija pirks 180 "Hyundai Rotem" ražotus tankus "K2 Black Panther" par 3,4 miljardiem dolāru un 212 pašgājējhaubiņas "K9 Thunder" par 2,4 miljardiem dolāru.

Azerbaidžānas armija iegājusi Lačīnā, kā arī atjaunojusi kontroli pār Susas un Zabuhas ciemiem, ko 30 gadus kontrolēja Armēnija, tvīteri paziņojis Azerbaidžānas prezidents Ilhams Alijevs. Caur Lačīnu, Susu un Zabuhu iet tā dēvētais Lačīnas koridors – vienīgais ceļš, kas savieno Armēniju ar Kalnu Karabahu. Saskaņā ar 2020. gada miera līgumu pēc Armēnijas un Azerbaidžānas kara kontroli pār Lačīnas koridoru pārņēma tā sauktie Krievijas miera uzturētāji.

Ungārija paziņojusi, ka regulators apstiprinājis darījumu ar Krievijas uzņēmumu "Rosatom" par divu jaunu kodolreaktoru būvniecību, kas izmaksās 12,5 miljardus eiro, un ka būvdarbi sāksies jau tuvāko nedēļu laikā. Krievijas iebrukums Ukrainā nav mazinājis Budapeštas ieinteresētību šajā projektā, kas paredz papildināt četrus esošos reaktorus Pakšas atomelektrostacijā (AES) ar diviem jauniem. Fakts, ka projektam dota zaļā gaisma, ir kārtējais apliecinājums Ungārijas premjerministra Viktora Orbāna tuvajām attiecībām ar Krievijas diktatoru Vladimiru Putinu.

Vācijā pieaudzis smēķētāju skaits

Kopš Covid-19 pandēmijas sākuma Vācijā ievērojami pieaudzis smēķētāju skaits, liecina ilglaicīga pētījuma rezultāti.

Vairāk nekā trešdaļa (34,5%) respondentu, kas sasnieguši vismaz 14 gadu vecumu, ir smēķētāji, liecina dati, kas līdz šim iegūti, turpinot Vācijas smēķēšanas paradumu pētījumu (DEBRA).

Pirms pandēmijas sākuma 2020. gadā smēķētāju īpatsvars Vācijā bija tikai 27%.

Epidemiologi un DEBRA direktors Daniels Kocs atzīst, ka tā ir satraucoša tendence.

Kocs smēķētāju skaita pieaugumu skaidro galvenokārt

ar bijušo smēķētāju atgriešanos pie kaitīgā ieraduma, pakļaujoties stresam un traumām, ko radījis pandēmija.

Tajā pašā laikā viņš norādījis, ka joprojām vērojama tendence, ka daudzi jaunieši, atšķirībā no pagājušā gadsimta septiņdesmitajiem, astoņdesmitajiem un deviņdesmitajiem gadiem, tā arī nekad nesāk smēķēt.

"Tas iedrošina, ka arvien mazāk un mazāk jauniešu smēķē," viņam piebalsu Vācijas Atkarības problēmu centra izpilddirektore Kristīna Rummele. "Diemžēl starp pieaugušajiem mēs šobrīd vērojam pretēju tendenci."▶

Krievija izspiego ukraiņu karavīrus

Vācijas drošības dienesti konstatējuši pazīmes, ka Krievijas izlūkdienests izspiegojis ukraiņu karavīrus, kuri Vācijā tiek apmācīti darbam ar Rietumu ieročiem, vēsta žurnāls "Der Spiegel".

Vācijas militārais pretizlūkošanas dienests MAD pamanījis aizdomīgus auto līdzās diviem objektiem, kur apmācīti ukraiņu karavīri.

Nelieli droni pārlidojuši apmācību centrus un tad ātri pazuduši, vēsta žurnāls, atsaucoties uz saviem avotiem.

Aizdomīgās aktivitātes manītas Idārā-Oberšteinā, Reinzemē-Pfalcā, kur ukraiņi mēģina izmantot haubiņas "PzH 2000", un Grāfenvērā, Bavārijā, kur ASV armija māca ukraiņus izmantot Rietumu artilērijas sistēmas.

Avoti drošības dienestus uzskata, ka krievu spiegi izmantojuši skenerus, cenšoties piekļūt ukraiņu karavīru mobilo telefonu datiem, vēsta žurnāls.

Vācijā jau vairāki aizdomās turamie tiek tiesāti par spiegošanu Krievijas labā.▶

FOTOFAKTS

RIKŠIEM

Jau vairāk nekā pusotru gadsimtu Spānijā, Kadizas tuvumā, norisinās zirgu skriešanās sacensības pludmalē. Sākotnēji tās bija neoficiālas sacensības, kurās spēkiem mērojās zirgu īpašnieki, kas nogādāja zivis no ostas uz tirgu. Tomēr ar laiku šī izklaide pārtapa par nopietnu sportu, un 1845. gadā Karaliskā zirgu skriešanās biedrība organizēja pirmās pilnvērtīgās sacensības.

FOTO – AFP/LETA

Izsludina ārkārtas stāvokli

Pakistāna izsludina valsts mēroga ārkārtas stāvokli un lūdz starptautisko palīdzību, postošo plūdu upuru skaitam pārsniedzot 900, piektdien pavēstīja premjerministra birojs.

Musonu lietu izraisīto plūdu dēļ pārvietoti aptuveni 33 miljoni cilvēku, pamatā dienvidu un dienvidrietumu reģionos.

Nepieredzēti spēcīgo lietavu periodā kopš jūnija vidus dzīvību zaudējuši vismaz 937 cilvēki, pavēstīja nacionālais katastrofu centrs.

Pārplūdušās upes grauj mājas un tiltus, posta ceļus, norādīja vecākais meteorologs Sardars Sarfrāzs.▶

ŠAJĀ DIENĀ

29. augustā

1833. Lielbritānija atcēla verdzību visā britu impērijā.

1885. Vācu inženieris Gotlībs Daimlers patentēja pasaulē pirmo motociklu.

1966. Britu grupa "The Beatles" uzstājās savā pēdējā koncertā Sanfrancisko Kendlīstikas parkā.

1986. Dzimis Liepājas teātra aktieris Viktors Ellers.

2005. ASV Meksikas līča piekrastei pāri brāzās viesuļvētra "Katrīna" ar vēja ātrumu 63 metri sekundē. Ūdens līmenis cēlās par 9 metriem, gandrīz pilnībā tika nopostīta Ņūorleāna.